

Nr 166

Av herrar **Elmwall** och **Persson** i Heden, om *utbyggnad av vattenvården*.

En väsentlig utbyggnad av den offentliga vattenvården framstår i dagens läge som ytterst nödvändig. F. n. ombesörjs vattenvården av statens vatteninspektion, som på grundval av såväl nu gällande lag om allmänna vatten- och avloppsanläggningar som sin organisationsmässiga uppbyggnad väsentligen har att tillgodose fiskets intressen, samt av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och väg- och vattenbyggnadsverket, vilka sistnämnda i första hand har att tillgodose tekniska synpunkter. Det bör givetvis här erinras om det betydelsefulla arbete, som utförts och utförs av flera privata företag, inte minst konsulterande ingenjörsfirmor. Dessutom bör nämnas, att flera industrier, ej minst den större livsmedelsindustrien, nedlagt ett betydande och förtjänstfullt arbete inom vattenvårdens område. Av intresse och av viss betydelse som stimulerande organ är även vissa föreningar av ideell karaktär men ibland med praktisk anknytning, vilka som sitt mål uppställt tillgodoseende av vattenvård inom visst begränsat område, exempelvis ett sådant mindre geografiskt område, som berör viss recipient, endera sjö eller vattendrag.

Med understrykande av betydelsen av det arbete, som redan utförts vid i första hand nyssnämnda myndigheter och organ, vill vi erinra om det välkända faktum, att detta arbete ej alls ger den i dag nödvändiga effektiva vattenvården, trots att mycket betydande belopp, i första hand statsmedel och kommunala medel men även andra ekonomiska resurser, tas i anspråk. Orsakerna till att önskvärt resultat med hänsyn till vattenvården icke erhålls synes oss vara av väsentligen två slag, nämligen dels organisationen av den officiella vattenvården, dels otillräckligheten hos nu gällande lag.

Vad beträffar organisationen av den officiella vattenvården synes det oss oundgängligen nödvändigt, att tillräcklig sakkunskap inom teknik, lantbruk, jordbruksskötsel och fiske liksom medicin och veterinärmedicin direkt knyts till den officiella vattenvården samt att denna sålunda utbyggda vård förses med tillräckliga resurser för att kunna utföra ett arbete långt över den löpande behandlingen av aktuella ärenden och att aktuella ärenden kan ges en mera principiell och utförlig behandling än den f. n. oftast rent expeditionsmässiga.

Medan en kommun i dag, för att taga ett aktuellt och kostnadskrävande fall, icke har någon sakkunnig officiell instans att normalt rådfråga, då det

gäller utförande av de vanligen dyrbara anläggningar, som erfordras för tillfredsställande vattenvård, bör enligt vårt förmenande en sådan instans skapas. Detta får icke anses vara ett förslag riktat mot de privata konsulterande ingenjörfirmorna, vilka förvisso har en stor uppgift att fylla, men bör ge garanti för att allmänna medel till betydande summor kommer till bästa användning inom området. Även då det gäller tämligen stora kommuner men i all synnerhet givetvis mindre kommuner, vilar ett stort ansvar hos de beslutande kommunala myndigheterna för medlens rätta användning, vilket ansvar ingalunda kan sägas vara rimligt vare sig med hänsyn till vederbörande kommunala myndigheters förmåga att bedöma frågan eller till skäligen hänsyn för skattemedlens rätta användning.

Vad angår otillräckligheten hos nu gällande lag, är det i första hand två påpekanden som bör göras. För det första tillgodoser lagen i viss utsträckning vattenvården, så långt fiske och bebyggelse berörs men även i dessa fall enligt vår mening på ett otillräckligt sätt. Särskilt gäller detta i fråga om den stora frihet, som de facto råder enligt lagen för mindre bebyggelseområden med hänsyn till rening av avloppsvatten. Vissa näringar av väsentligt mycket större ekonomiskt intresse än fisket, i första hand jordbruk och boskapskötsel liksom naturskyddet över huvud taget, tillgodoses på intet sätt tillräckligt genom nu gällande lag.

F. n. arbetar såväl »vattenvårdskommittén» som »naturresurskommittén» inom områden, som har visst sammanhang med vad här sägs. På grund av ärendets utomordentligt stora intresse för samhället och alla grupper finner vi det dock nödvändigt att effektiva åtgärder skyndsamt kommer till stånd för en förbättrad vattenvård.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsamt prövning och förslag rörande

a) förstärkning av den officiella vattenvården i fråga om sakkunskap samt personella och ekonomiska resurser, så att även utförlig behandling av vattenvårdsärenden, inklusive rådgivning åt kommunerna, möjliggöres i enlighet med vad som angivits i motionen,

b) ändring och komplettering av gällande lag på vattenvårdens område, så att å ena sidan alla ekonomiskt berörda näringar erhåller skydd, även av ekonomisk natur, samt å andra sidan en mera omfattande skyldighet kommer att åvila även mindre bebyggelseområden, särskilt med hänsyn till rening av avloppsvatten.

Stockholm den 22 januari 1964

Emil Elmwall

Arne Persson

i Heden